

De Hantering- en Schietproef

(Provincie Antwerpen)

“uit folder V.S.K. (1999)”

Hieronder een beschrijving van de manier waarop de door de V.S.K. (Vlaamse Schutters Konfederatie) in de provincie Antwerpen georganiseerde **hanterings- en schietproef** verloopt :

Administratieve voorbereiding.

Voordat de kandidaat effectief aan de proef kan beginnen zullen eerst een aantal zaken van administratieve aard worden gecontroleerd en genoteerd :

- ⇒ Vooreerst zal de identiteit van de kandidaat worden nagegaan.
- ⇒ Er zal worden nagegaan of de kandidaat in het bezit is van een attest dat hij geslaagd is voor de theoretische proef.
- ⇒ Er zal worden nagegaan of de kandidaat verzekerd is. Als geldig verzekeringsbewijs gelden :
 - Een sportschutters vergunning K.V.B.S.V.;
 - Een lidkaart van B.P.S.A. of F.K.V.L. of FROS op de Politie sportbond.
 - Of een attest van een verzekeringsmakelaar. (De meeste familie polissen burgerlijke aansprakelijkheid dekken het omgaan en schieten met wapens in een sportief kader, de kandidaat dient in dit geval een attest van zijn verzekeringsmakelaar voor te leggen.)
- ⇒ De identiteit van de uitlener van het wapen (waarmee de proef zal worden afgelegd) alsmede de vergunning van dit wapen zal worden gecontroleerd.

Alleen kandidaten die met alle bovenstaande punten volledig in orde zijn en het inschrijvingsgeld betalen, nl. 18 € (750 BEF op 1997-01-01) zullen aan de praktische proef deelnemen. De kandidaten zullen een betalingsbewijs krijgen van de hoofdexaminator.

Het grootste gedeelte van het inschrijvingsgeld krijg je 1 jaar later terug.

Beoordeling van de kandidaat.

Bij de proef ligt de nadruk op de veiligheid. Grove fouten tegen de veiligheidsregels zullen altijd resulteren in het falen van de kandidaat. Onmiddellijk nadat een kandidaat een grove fout tegen de veiligheidsregels heeft gemaakt zal de proef voor hem stoppen, dit om de veiligheid van de medekandidaten en de examinatoren niet nogmaals in gevaar te brengen.

Ook verschillende kleine fouten (minimum 3) kunnen resulteren in het falen van de kandidaat. Als grove fouten tegen de veiligheidsregels worden onder meer aanzien :

- Het niet op de schutterstafel uitpakken van het wapen.
- Het uitpakken van een geladen wapen.
- Het ongevraagd manipuleren van het wapen, met uitzondering van het ontladen en met open sluitstukken neerleggen van het wapen.
- Het negeren van bevelen.
- Het meer dan 60 graden (horizontaal gezien) wegdraaien van het wapen tov de kogelvanger.
- Het niet herkennen van een storing of deze verkeerd oplossen.
- Het niet kunnen uitvoeren of geheel verkeerd uitvoeren van één van bovenstaande oefeningen.

De schietresultaten (beoordeling van de schietkaart) mogen niet in aanmerking genomen worden voor de beoordeling van de kandidaat.

Praktische aanpak met betrekking tot de hanterings- en schietproef.

De examinatoren zullen de kandidaten volgende manipulaties en oefeningen laten uitvoeren:

1. Vervoer en verpakking van het wapen worden gecontroleerd

Bij de administratieve controle werd al nagegaan of het wapen (waarmee de proef zal worden afgelegd) legaal naar de schietstand werd gebracht maw eigenaar aanwezig en vergunning O.K. Voor wat de verpakking betreft stelt de wetgever dat het wapen in een slotvaste koffer of uitgerust met een trekkerslot moet getransporteerd worden, echter gezien het hier gaat over het transport van het huis van de eigenaar naar de schietstand en een geheel afgesloten koffer van een auto ook als slotvaste koffer kan worden beschouwd zullen de examinatoren er alleen op letten dat het wapen degelijk verpakt en vooral ontladen getransporteerd werd.

2. Uitpakken van wapen en munitie

Het wapen zal op de schutterstafel aan de vuurlijn en pas na het bevel van één van de examinatoren worden uitgepakt. Het zal meteen geheel ontladen (bij pistolen → zonder lader) met het sluitstuk open en met de loop naar de kogelvanger op de schutterstafel aan de vuurlijn worden neergelegd.

3. Laden en wapenen

Eén van de examinatoren zal het bevel geven "*laad en wapen uw wapen met 5 patronen* (met 1 patroon voor een enkelschotswapen)". Er zal door de examiner op de volgende punten worden gelet:

- De kandidaat zal tijdens het laden het wapen niet al te veel zijdelings verdraaien, de loop moet steeds +/- in de richting van de kogelvanger blijven.
- De kandidaat zal het wapen ook effectief wapenen.
- De kandidaat zal vanaf het ogenblik dat hij munitie in het wapen brengt dit wapen vast nemen en het onder geen enkele voorwaarde terug neerleggen voordat het wapen geheel ontladen is en het sluitstuk open is. Gezien er echter nog geen bevel is gegeven om met het wapen te schieten of om het te ontladen zal de kandidaat met het geladen wapen in zijn hand blijven staan, hij zal dit wapen schuin naar beneden gericht houden (de monding van de loop mag eventueel op de schutterstafel rusten) terwijl hij recht tegenover de kogelvanger uitgelijnd staat.

! De kandidaat zal de trekkervinger (wijsvinger) **NIET** op de trekker plaatsen maar naast de trekkerbeugel.

4. Ontwapenen en ontladen

Eén van de examinatoren zal het bevel geven "*Ontwapen en ontlaad uw wapen*"; dit houdt in dat je volgende procedures uitvoert :

PISTOOL

De kandidaat verwijdert eerst de lader uit het wapen, trekt vervolgens de slede helemaal naar achter en blokkeer ze in deze stand, (bij het achteruit trekken van de slede zal de patroon die in de kamer zat hieruit verwijderd worden en uit het wapen vallen). De kandidaat controleert dat de kamer wel degelijk leeg is en legt het wapen (met geopend sluitstuk) neer in de richting van de kogelvanger, vervolgens ontlad hij de lader. Er dient op gelet te worden dat de kandidaat tijdens al deze handelingen het wapen steeds in de richting van de kogelvanger blijft houden.

REVOLVER

De kandidaat neemt met enkele vingers van zijn vrije hand de haan stevig vast (zodat hij de haan kan tegenhouden bij het overhalen van de trekker). Hij houdt de haan in de achterste stand en haalt de trekker over; hij blijft kracht uitoefenen op de trekker en laat de haan zachtjes naar voor komen, hij opent de trommel en verdrijft met behulp van de uitwerpstang de patronen uit de trommel. Vooral bij deze laatste handeling dient er op gelet te worden dat de kandidaat het wapen steeds in de richting van de kogelvanger blijft houden, hij mag het wapen wel wat naar boven kantelen om het uitdrijven van de patronen te vergemakkelijken maar het wapen moet steeds (horizontaal) in de richting van de kogelvanger gericht zijn.

GEWEER

Indien het geweer een lader heeft dient deze altijd eerst te worden verwijderd. Vervolgens dient het sluitstuk achteruit gebracht te worden en afhankelijk van het model in deze stand verankerd te worden. Het sluitstuk moet hoe dan ook open blijven als het wapen wordt neergelegd, is hiervoor geen vergrendeling voorzien of gebeurt deze vergrendeling door het inbrengen van een lege lader en wordt het sluitstuk met een veer dicht gedrukt, dan zal de kandidaat het dichtgaan van het sluitstuk verhinderen door in de uitwerp opening een voorwerp in te brengen (bij voorbeeld een op maat gezaagd stukje hout of plastic) om zo het sluiten van het sluitstuk te voorkomen.

ZWARTKRUITWAPENS

Gezien de gevaren die gepaard gaan met het ontladen van een zwartkruit wapen zal deze oefening niet uitgevoerd worden met een zwartkruit wapen.

5. De velduiteenname

De kandidaat zal het wapen zo ver uit elkaar nemen als nodig is om het goed te kunnen reinigen en alle eventuele storings op te lossen. Het sluitstuk en de loop dienen goed gereinigd te kunnen worden, in hoeverre het wapen hiervoor gedemonteerd dient te worden hangt sterk af van het type wapen en het type mechanisme.

PISTOOL

Op enkele uitzonderingen na zijn zowat alle pistolen uitgerust met een snel demontage systeem maw het wapen kan snel uit elkaar genomen worden door het omzetten en / of verwijderen van 1 of meerdere pallen of hendels, of door het demonteren van 1 schroef.

De kandidaat zal, na hiervoor het bevel te hebben gekregen, de slede / sluitstuk en de loop snel en vlot demonteren. Voor hij hieraan begint zal hij nogmaals controleren dat het wapen wel degelijk geheel ontladen is en bij alle manipulaties zal hij er voor zorgen dat het wapen steeds met de loop naar de kogelvanger gericht blijft. Voor wat de pistolen betreft die niet uitgerust zijn met een snel demontage systeem, zal de examiner (meestal) een onderscheid maken tussen .22 Lr. pistolen en een pistool van een zwaarder kaliber.

Zwaar kaliber pistolen zullen de slede / sluitstuk en / of de loop hoe dan ook gedemonteerd moeten worden. Gezien de geringe vervuiling (bij gebruik van munitie van goede kwaliteit) van een .22 Lr. pistool kan de examiner per uitzondering oordelen dat dit wapen voldoende kan gereinigd worden langs de loopmond, de uitwerp opening en de lader opening.

De examiner kan de kandidaat op dat ogenblik vrijstellen van deze proef.

Kandidaten dienen er echter wel rekening mee te houden dat de examiner niet verplicht is om deze vrijstelling te geven en dat hij deze vrijstelling slechts zal geven voor zeer moeilijk uit elkaar te nemen .22 pistolen (geweren). Een aantal pistolen waarvoor meestal een vrijstelling voor de veldmontage wordt gegeven zijn bij voorbeeld de Ruger Sportpistolen MK 512 en KMK512.

REVOLVER

De kandidaten die de proef afleggen met een revolver waarvan de trommel zijdelings uit het wapen open kan gekanteld worden, zijn bij dit onderdeel duidelijk bevoordeeld.

Zij worden immers automatisch vrijgesteld van deze proef omdat bij een revolver met een open gekantelde trommel zowel de loop als het sluitstuk (de trommel) goed te reinigen zijn. Het ligt echter iets anders voor de kandidaten die de proef afleggen met een revolver met een vaste (niet-zijdelingse open te kantelen) trommel, zoals bijvoorbeeld de Ruger Blackhawk, zij zullen de trommel moeten demonteren.

GEWEER

Bij de grendel geweren dient de grendel uit het wapen verwijderd te worden. Voor de andere types en systemen geldt dezelfde regeling als bij de pistolen.

6. Schieten met 2 handen

Nadat het wapen terug gemonteerd is en met open sluitstuk en geheel ontladen in de richting van de kogelvanger op de schutterstafel ligt, zal één van de examinatoren het bevel:

"Laad uw wapen met 5 patronen (laad uw wapen voor de kandidaten met een enkelschotswapen) en vuur de 5 patronen af op uw doel terwijl u het wapen met beide handen vasthoud".

De examinerator zal tijdens deze oefening op de volgende punten letten:

- De houding van de schutter : de schutter zal een natuurlijke en stabiele houding aannemen die hem in staat stelt het wapen voldoende stil te houden en op een normale en natuurlijke manier over (of door) het vizier te kijken en zo het wapen uit te lijnen op het doel.
- De plaats van de trekkervinger : de schutter zal zijn trekkervinger (wijsvinger) pas op de trekker plaatsen als het wapen op het doel gericht is en deze vinger uit de trekkerbeugel halen als hij het wapen laat zakken.
- Beheersing van de terugslag : bij het afvuren van het wapen zal de schutter zijn evenwicht niet verliezen door de terugslag en zal het wapen stevig in zijn handen blijven zitten.
- Beheersing van de schietrichting : de schutter zal de richtmiddelen op een dusdanige manier gebruiken en de trekker op een zodanige manier overhalen dat de schoten wel degelijk in de richting van het doel vertrekken.

De examinerator zal de kandidaat echter niet beoordelen op zijn schietresultaten behalve indien meerdere schoten extreem ver (> 1 meter) naast het doel zouden belanden.

In dit laatste geval kan de examinerator een negatieve beoordeling geven (kleine fout) op dit deel van de proef.

- Na het afvuren van de 5 schoten zal de kandidaat uit eigen beweging zijn wapen geheel ontladen (dus ook de lege hulzen uit de trommel van een revolver halen) en met geopend sluitstuk neerleggen op de schutterstafel in de richting van de kogelvanger.

7. Schieten met 1 hand

De kandidaten die de proef met een geweer afleggen zullen voorgaande oefening (schieten met 2 handen) herhalen.

Voor de anderen zal het bevel luiden; *"Laad uw wapen met 5 patronen (laad uw wapen voor de kandidaten met een enkelschotswapen) en vuur de 5 patronen af op uw doel terwijl u het wapen met één hand vasthoud".*

De examinerator zal tijdens deze oefening op dezelfde punten letten als bij de vorige oefening.

8. Dragen, hanteren en gebruiken van het wapen op de stand

De kandidaat moet tijdens het uitvoeren van hoger vermelde oefeningen een vlotte en handige indruk geven. Het moet de examinerator duidelijk zijn dat de kandidaat al enige ervaring heeft in het omgaan met en gebruiken van vuurwapens.

De kandidaat zal ook gevraagd worden het wapen te overhandigen aan de examinerator, hij zal het wapen geheel ontladen en met een open sluitstuk overhandigen.

9. Reactie bij hapering of storing

De examinator zal door het stellen van enkele vragen de kennis van de kandidaat testen aangaande het (op de correcte manier) verhelpen van storingen van het wapen.

Vooraf wat te doen bij een ketser en wat te doen als men bij het afvuren van een patroon een merkelijke zwakke terugslag bemerkt zullen aan bod komen.

<< Enkele toelichtingen aangaande het oplossen van storingen >>

In gelijk welke omstandigheid, hetzij door een storing of het onklaar worden van het wapen of een deel ervan, dient de storing steeds opgelost te worden terwijl de loop naar de kogelvanger gericht blijft.

Bij het niet afgaan van het wapen na het overhalen van de trekker dient men volgende stappen te doorlopen :

1. Houd uw wapen minimum 10 seconden (om absoluut zeker te zijn 30 seconden) op uw doel gericht → er kan namelijk nog een naverbranding optreden waardoor het kruut in de patroon slechts na enkele seconden vuur vat.
2. Ontlaad uw wapen en open het sluitstuk.
3. Indien men een gepercuteerde maar niet afgegane patroon aantreft (ketser genoemd) deponeert men deze met enige omzichtigheid in de ketserbak van de schietstand (deze patroon dient als onstabiele munitie te worden aanzien).

Wanneer u bij het afvuren van uw wapen een merkelijke lichtere terugslag bemerkt dan normaal dient u volgende stappen te doorlopen :

1. Ontlaad uw wapen en open het sluitstuk.
2. Kijk door de loop om zeker te zijn dat er geen kogel is blijven steken → de kans dat een kogel in de loop is blijven steken is zeker niet denkbeeldig. Als men met een wapen met een op die manier verstopte loop een tweede patroon zou afvuren mag men er bijna zeker van zijn dat het wapen uit elkaar zal spatten door overdruk, met alle gevolgen van dien. Er zijn op deze manier reeds verschillende ongevallen gebeurd.

<< Kandidaten met een revolver oppassen voor het volgende ! >>

Gezien de meeste revolvers beschikken over een trommel met 6 kamers en men het wapen voor alle oefeningen dient te laden met 5 patronen, dient men er op te letten dat men bij het dichtklappen van de trommel de lege kamer voor de loop brengt, zo niet zal men tijdens het schieten een hapering krijgen → men zal de trekker overhalen en er zal geen schot volgen. De kandidaat kan ook per ongeluk de trekker een 6de maal overhalen en ook dan zal er geen schot volgen.

Het is dan erg belangrijk dat de kandidaat deze storing erkend als een mogelijke ketser en dat hij onmiddellijk hoger vermelde procedure strikt toepast.

Deze storing negeren, en er van uit gaan dat men de trekker overhaalde op een lege kamer is een grove overtreding tegen de veiligheidsregels, zowel de kandidaat als de examinatoren kunnen immers nooit voor 100% zeker zijn dat de kandidaat de trekker overhaalde op een lege kamer. De kandidaat zal dus het wapen minimum 10 seconden (om absoluut zeker te zijn 30 seconden) op het doel gericht houden. Hij zal het wapen ontladen (dus de trommel openen en de patronen en / of lege hulzen er uit halen). Hij zal het wapen neerleggen (met open trommel natuurlijk) en brengt de dichtstbijzijnde examinator op de hoogte van de reden van de hapering.

Indien de examiner het nodig acht dat de kandidaat de oefening verder afwerkt zal hij de kandidaat het bevel geven om het wapen opnieuw te laden (meestal met het van deze oefening resterende aantal patronen).

Een kandidaat heeft ten allen tijden het recht zijn wapen te ontladen, wanneer hij dit nodig of opportuun acht en kan hij dit dan ook zonder meer doen, maar de kandidaat mag het wapen (tijdens de proef) nooit laden zonder hiervoor het bevel van een examiner te hebben gekregen.

10. Reactie op veiligheidsapparatuur en bevelen

Elke schietstand waar examens worden gehouden is uitgerust met een vuurlijn-beveiliging, deze beveiliging zal automatisch in werking treden of manueel worden ingeschakeld wanneer er zich iemand voorbij de vuurlijn begeeft. De vuurlijn-beveiliging bestaat onder meer uit één of meerdere rode of gele zwaailampen of knipperlichten eventueel aangevuld met een geluidssignaal.

Bij ingeschakelde vuurlijn-beveiliging mag de schietstand niet gebruikt worden en moeten alle schutters van hun wapens en munitie afblijven.

Wanneer deze beveiliging tijdens een schietoefening plots in werking treedt, dienen de schutters onmiddellijk het vuren te staken en hun wapens te ontladen.

Het is niet denkbeeldig dat een examiner, terwijl een kandidaat aan het schieten is, de vuurlijn beveiliging opzettelijk inschakelt om de reactie van de kandidaat hierop te testen.

VSK heeft een uitgave "Officiële handleiding voor de schietproef" die een interessante leidraad is bij het "doorstaan" van de Theoretische en Praktische Schietproef. Deze kan besteld worden op het secretariaat VSK, Boomgaardstraat 22 bus 7, 2600 Berchem, tel 03 286 07 25, fax 03 286 07 26.